

Látogatás a Londoni Nemzetközi Könyvvásáron és a Libtech '99-en

Ez év március 28-tól 31-ig rendezték meg a Nemzetközi Könyvvásárt és a hozzá kapcsolódó Libtech '99-et. A pontos angol címe ez volt: London International Bookfair Internet Librarian and Libtech International '99. Mindkét rendezvény jó pár éves múltra tekinthet vissza. Az utóbbinál azonban korábban nem London volt a székhely, hanem a London északi részéhez közel fekvő kis egyetemi város, Hatfield. Így volt ez 1996-ban és 1997-ben is. 1998-ban elmaradt. Ezután úgy döntöttek a szervezők, hogy 1999-ben ismét megrendezik, de már oly módon, hogy összevonják a korábbi években már hagyományosan megrendezett Nemzetközi Könyvvásárral, és behozzák London központjába az Olympia 2 kiállítási csarnokba. A rendezvényt nagyon könnyű volt megközelíteni, mivel a földalatti vasút District vonalából egy szárnyvonal ágazik ki, és közvetlenül a kiállítási csarnok mellett van a végállomása. Ezenkívül elővárosi vasútállomással is rendelkezik. A Könyvvásár ünnepélyes megnyitója március 28-án délelőtt tíz órakor történt, és ezután a nagyközönség is birtokba vehette a kiállítást. A belépődíj tizenöt font volt, ami egyúttal a regisztrációs költséget is jelentette.

Az előzetes tájékoztató úgy szólt, hogy kb. 23.000 könyvkereskedő, kiadó, jogi szakember és könyvtáros találkozóhelye lesz Nagy-Britanniából és a tengerentúlról, ezeröttszáz céggel

negyvenöt országból. A tulajdonképpeni könyvkiállítást a Nagy- és a Nemzeti Csarnokban rendezték meg az Olympia 2-n belül, és ez óriási helyet vett igénybe. Legalább három óra kellett a teljes bejárásához. Frissítőkről a földszinten és az emeleti galériákon elhelyezett büfék gondoskodtak.

Az eseményen természetesen az angol nyelvterület dominált, kisebb részben a francia, német, olasz és spanyol. Sajnos egyetlen magyar kiállítót sem láttam. Más közép-kelet-európai ország sem volt képviselve. A nemzetközösségi államok is szép számmal megjelentették a kiadványaikat. (Kanada, Ausztrália, India stb.) A könyvek műfaja legnagyobb részt szépirodalom volt, de tekintélyes mennyiségű művészeti kiadványt is lehetett látni, ezenkívül számos kiadó hozott gyermekeknek szóló publikációkat is. Úgy látszik, hogy a könyvkereskedelem is egyre inkább elektronizálódik. Ezt mutatja, hogy sok cég nagyon korszerű online címkereső szolgáltatást mutatott be közvetlen online módon és CD-ROM-on is (pl. a Whitaker cég BookBank adatbázisa Windows 3.1 és '95 környezetben). Ezenkívül a TURPIN, az EVERETTS, a BLACKWELL cégek is hasonló kiváló megoldásokkal jelentek meg. A CD-ROM szolgáltatók között a SilverPlatter volt a vezető. Nagy élmény volt látni az OCÉ cég teljeskörű digitális nyomdai berendezését, mellyel helyben készítettek több kiadványt.

Az összes munkafolyamatot látni lehetett az óriási hengerről legördülő papírtól a kész könyv körbevágásáig. Ez utóbbi esemény is mutatta, hogy egyelőre nem kell félni attól, hogy az elektronizáció kiszorítja a nyomtatott írást.

A Libtech '99 kiállításnak a megnyitója 29-én, hétfőn volt, szintén délelőtt tíz órakor. Itt a legkorszerűbb könyvtári technológiát mutatták be. Aki számít valamit a szakmában, az mind jelen volt, hogy csak a Magyarországon is ismert cégeket és integrált könyvtári rendszereket említsem. (Ex Libris, ALEPH500; FretwellDowning Informatics, OLIB7; Endeavor, VOYAGER). Ezenkívül még sok más cég is megjelent nagyon jó alkalmazásokkal (ADLIB, CAIRS, LIMES, GLAS, AUTOLIB).

Ebből a hatalmas választékból egy rendszert emelnék ki: az ALICE-t. 1993-ban a Prágai Nemzetközi Könyv- és Könyvtári Kiállításon jártam az ott jelenlévő Softlink cég pavilonjában figyeltem fel a nyomtatott formában kiadott tájékoztató kiadványra az ALICE integrált könyvtári rendszerről. Amikor jobban elmélyedtem a tanulmányozásában, akkor láttam, hogy ez egyike a legjobb alkalmazásoknak, ha nem a legjobb, összehasonlítva más hasonlókkal. A legfőbb érv mellette a nagyfokú rugalmassága. Nem kell az egész rendszert egyszerre megvenni, ezáltal hatalmas kiadással terhelni a könyvtárat, elég modulonként és időben széthúzva megvásárolni és telepíteni. Annakra megtetszett, hogy amikor posztgraduális egyetemi tanulmányaimat befejeztem, a szakdolgozatomba is beépítettem az ALICE egyes részeit. Itt a Libtech '99-en nagy örömmre ismét találkoztam velem, immár továbbfejlesztett formában.

Három fő modulcsoportra oszlik: alapmodulok, kiegészítő modulok és speciális modulok. Jelenleg ez kb. összesen 64 modult tesz ki. Természetesen ezt nem kell mind megvásárolni, hanem belőlük válogatva a könyvtár profiljának megfelelően, a legcélszerűbben és legrugalmasabban lehet összeállítani egy integrált könyvtári rendszert.

Alapmodul: pl. katalogizálás, visszakeresés (OPAC);

Kiegészítő modul: pl. időszaki kiadványok kezelése;

Speciális modul: pl. CD-ROM.

Gondolom, ez okozza a hihetetlen népszerűségét. Ha hinni lehet az adatoknak, Nagy-Britanniában és Írországbán már 1500 telepítés van, szerte a világban kb. hatezer.

Az 1993-ban megismert rendszer még karakteralapú volt, a most bemutatott már grafikus felületen működik, Windows '95 vagy Windows NT alatt. Időközben újabb modulokkal egészült ki: pl. multimédia kezelés, web keresés, Internet kapcsolat stb.

Nem hiányoztak az eseményről a nagy online szolgáltatók sem. Itt első helyen a DIALOG-ot említeném mint a legismertebbet és az INSPEC-et mint az elektrotechnika és az elektronika nagy adatgyűjteményét. Ez utóbbinál CD-ROM adatbázisból lehetett a helyszínen keresni.

A kiállítások mellett konferenciákat is rendeztek plenáris üléssel és a szekciókkal. Címeik innen: A könyvtártól az információs centrumig, Internet tanítása ötven perc alatt, Oktatás a Weben keresztül stb.

Nagyon hasznos és tanulságos volt a két kiállítás meglátogatása, és remélhetőleg a jövő évit ugyanilyen sikerrel rendezik meg.

Hadrovics Gábor